

www.franciscaansbezinnen.be

Broosheid dragen

Franciscus en Clara
als kwetsbare heiligen

TAU - VASTENBEZINNING 2024

**WEEK 1: HET LICHAAM IN DIENST
VAN HET IDEAAL**

Franciscus wil de arme Christus volgen. Dat doet hij niet alleen door afstand te doen van alle aardse bezit maar – zoals dat gebruikelijk was in zijn tijd en bij de oudvaders en de monniken, - hij zal deze armoede ook in zijn lichaam beleven. Hij en de broeders die ondertussen bij hem zijn, willen

‘God dienen in de geest’.

Met andere woorden: hij wil vergeten dat hij een lichaam heeft met behoeften en beperkingen, om zich helemaal aan de dienst van God te wijden. Hij zal alles in het werk stellen om God te eren en te loven. Zijn lichaam staat daarbij in de weg: Zijn lichaam staat tussen hem en God. Hij zegt;

‘Mijn lichaam is mijn ergste vijand.’

‘Dicht bij God zijn’ betekent dat hij het aardse overstijgt. En hij gaat daar ver in.

Hij houdt er zeer strenge vastenpraktijken op na met weinig eten en drinken. De broeders hebben geen vaste woonplaats: ze slapen in stallen, op hooizolders, en andere armoedige plekken. Ze hebben maar één armoedig, opgelapte habijt dat niet bestand tegen de koude en de weersomstandigheden.

Een verhaal over Franciscus en zijn broeders spreekt boekdelen: Op een bepaald moment binden ze hun armen met touwen omhoog om toch maar niet in slaap te vallen want ze wilden zonder ophouden bidden en de Heer loven.

Ook Clara at té weinig eten: ze vastte voortdurend heel streng. Ze droeg geen schoenen en had een kleed van varkenshaar, met de stoppels naar binnen gericht. Als boetekleed droeg ze een hard, grof gevlochten kleed van paardenhaar, dat hier en daar om haar lichaam was vastgesnoerd. Ze sliep op de blote grond met twijgen van de wijnstok als bed en een harde, houten blok als kussen.

Op die manier wilden zowel Franciscus als Clara hun lichaam tot dienstbaarheid dwingen. Zij wilden zich vrij maken van alles wat met de wereld te maken heeft. Ze wilden zich ook meester maken over hun gevoelens. Ze hadden helemaal geen aandacht voor wat het lichaam nodig heeft.

Hun lichaam moest onderdanig zijn aan hun wil. Die wil was het ideaal: god dienen in de geest. Alles wat in de weg staat om dit ideaal te bereiken, moet weg. Thomas van Celano schrijft in zijn levensbeschrijving.

Franciscus wilde zich geestelijk tot een nieuwe mens maken.

Franciscus wilde dus alles wat dit in de weg stond en hij beschouwde als zijn vijand het zwijgen opleggen, dus ook zijn lichaam.

Wij hebben vandaag op het eerste gezicht weinig begrip voor deze gestrengheid. Wij zorgen voor ons lichaam. Wij eten gevarieerd, hebben bedden die aan ons lichaam aangepast zijn, wij hebben niets tekort en willen ook niets tekort hebben. Nee; die vreemde, strenge manier van doen lijkt ons aanvankelijk helemaal vreemd.

Of toch niet helemaal? Misschien stellen wij vandaag ons lichaam ook nog steeds ten dienste van een ideaal? Alleen is ons ideaal veranderd. Het ideaal van onze tijd is niet meer: God dienen. Maar idealen hebben we wel nog en we doen er veel voor:

Het ideaal kan zijn: me inzetten voor anderen. Of goede sportprestaties, of hard werken... Er zijn mensen die hun lichaam onderdanig maken aan het ideaal dat ze zich opleggen. Eindeloos diëten om er goed uit te zien, zich veel ontzeggen om toch maar die seconde sneller te lopen of die cm hoger te springen.

En er is ook het fenomeen van burn-out. Mensen die hun lichaam hebben opgebrand door een miskennis van diens grenzen. We hebben nieuwe middelen gevonden om ons lichaam tot gehoorzaamheid te brengen: een pilletje tegen de hoofdpijn is niet om ons lichaam te dienen maar wel om onze plannen te kunnen uitvoeren, een pilletje tegen te hoge cholesterol, allerlei diëten om er beter uit te zien...

We dwingen ons lichaam om er te zijn in functie van onze plannen, onze idealen, onze ideeën... Ook ons lichaam staat, net zoals bij Franciscus en Clara vaak in dienst van het ideaal.

ALS ALLES VERSTILT

Brigitte Puissant getuigt in haar boek *Als alles verstilt* (Uitgeverij Het Punt) hoe zij gevochten heeft met haar burn-out en CVS uiteindelijk te komen tot overgave en Vrouwe Vermoeidheid te kunnen omarmen. Hieronder een citaat:

Telkens werd ik met mijn neus op mijn kwetsbaarheid geduwd. Ik kon er niet omheen. Ik besloot het gevecht op te geven tegen die weerkerende vermoeidheid; de diepere weerstand los te laten; en méér nog, haar te verwelkomen, Vrouwe Vermoeidheid. Op één van mijn 'open' en accepterende momenten schreef ik haar:

*Beste Vrouwe Vermoeidheid,
Het is moeilijk voor me
telkens jij je aandient
je binnen te laten
je te ontvangen
je niet als vervelende of zelfs vijandige gast te zien
maar integendeel
als iemand die het goede met me voorheeft*

*Ik stel je voor
als een lieve, zoete vrouw
in lange witte gewaden
die lief bij me wil zijn
als een moeder*

*Je wil me helen en handen opleggen
Je gunt me tijd om te herstellen
van al wat pijnlijk in mijn systeem vastzit
en geleidelijk loslaat*

*Alleen met tedere handen lukt dat
Alleen langzaam, met veel tijd
en het is Jij die dat kan ,
Vrouwe Vermoeidheid.
Ik bid om vertrouwen in Jou
Ik zal je verwelkomen als je aanklopt*

VRAGEN TER INSPIRATIE

Heb ik ooit in strijd geleefd met mijn lichaam? Heb ik ooit zoals Franciscus gedacht: "Mijn lichaam is mijn ergste vijand?"

Wanneer ben ik streng voor mijn lichaam en wanneer mild? Voel ik een zekere balans of eerder een onevenwicht?

Wat zijn mijn idealen? Wat streef ik na? Stel ik soms mijn lichaam (teveel) in dienst van dat ideaal? Voel ik me soms uitgeput?

Wat heeft mij geraakt in de getuigenis van Brigitte? Wat klonk vertrouwd? Wat was voor mij moeilijk?

TAU - VASTENBEZINNING 2024

Tekst: Francine
Afbeeldingen: inwezig.be

Meer info op
www.franciscaansbezinnen.be

